

מורים והוראה בחטיבת הביניים

מפגש עם מורים ומומחים לדיון בשאלת איכות ההוראה בחטיבת הביניים בתחומי המתמטיקה והמדעים

משכנות שאננים, אולם ג'נוגלי, ירושלים, 13 בנובמבר 2018, 12:00-13:00

הנתונים על מורים למתמטיקה ומדעים בחטיבת הביניים שונים מאלו שעמדו בפני המהלך של 'חמש היחידות' בתיכון. הנתונים מצביעים על כך שאין מחסור משמעותי ולא צפוי גל פרישה בשנים הקרובות. ההשכלה האקדמית של המורים בחטיבת הביניים והיקף המשרה הממוצע נמוכים בהשוואה למורי התיכון. ניכרת שונות בידע ובמוטיבציה להוראה. בבתי הספר ישנם מורים מעולים שבחרו בחטיבת הביניים כדי להעמיק בחומר, לפתח מיומנויות ולעורר לחשיבה, אולם לא כל התלמידים זוכים ליהנות מהוראה מעולה.

קרן טראמפ מאמינה במורים ובהוראה איכותית. תיאוריית השינוי שהקרן מציעה לחטיבת הביניים מייחסת למורים תפקיד משמעותי ביותר כאנשי מקצוע וכמורי הדרך של התלמידים. אולם, בהתחשב בנתונים הללו, אופן הפעולה יהיה שונה. לא יינתן דגש לגיוס והכשרה של דור חדש של מורים, אלא נסתפק בשיתוף פעולה עם מסלולי ההכשרה הקיימים. עיקר המאמץ יוקדש לעבודה משותפת עם צוותי המורים הקיימים בבתי הספר.

במציאות של כיתות גדולות והטרונגניות ושל תכנית לימודים רחבה, אנו מניחים שמורים שונים יזדקקו לתכנים שונים בפיתוח המקצועי שלהם. בחלק מן המקרים, יהיה צורך להעמיק את בסיס הידע המתמטי ואת ההתמחות בתחומי מדע שונים. במקרים אחרים, יהיה צורך בכלים פדגוגיים של הוראה קלינית כדי להצליח להגיע לכל תלמיד. לעתים יהיה צורך בבניית מוטיבציה ובניית ערוצי תקשורת עם תלמידים, הורים ומורים עמיתים. בכל אלו, אנו מתכוונים להתמקד ע"מ לחזק את היכולת המשותפת של צוותי ההוראה בבתי הספר.

שאלות לדיון

1. האם הנתונים שעליהם הקרן מתבססת אודות מורי המתמטיקה והמדעים בחטיבת הביניים מתארים מציאות מוכרת ונכונה? אלו דגשים חסרים?
2. האם הנחת העבודה של הקרן לפיה ניתן יהיה לחזק את בסיס המצוינות בלימודי המתמטיקה והמדעים באמצעות חיזוק היכולת המקצועית המשותפת של צוותי ההוראה, היא הנחה תקפה?
3. אם הנתונים נכונים והנחת העבודה תקפה, כיצד על הקרן להוציא את הכוונה מהכוח אל הפועל? אם לא, מהן אלטרנטיבות אפשרויות ורצויות?

לקראת הדיון מומלץ לקרוא את חומרי הרקע הבאים:

- א. 'לבחור במצוינות ולבנות דרך לעתיד: מעלים את הרף בלימודי המתמטיקה והמדעים בחטיבת הביניים – מתווה דרך 2019-2024', (בדגש לפרקי הצורך וההזדמנות, עמ' 3-6, ולתכנית 2: הוראה מאתגרת, עמ' 9). (גרסה בשחור לבן להדפסה).
- ב. איך לשפר את המעבר בין חטיבת הביניים לתיכון בלימודי המתמטיקה והמדעים: קולם של המורים - הדס ברודי שרודר
- ג. כיצד צוותי מורים למתמטיקה ולמדעים בונים בבית הספר יכולת מקצועית משותפת: זווית המבט של המורים ורכזי המקצוע - אדווה מיזל

משתתפים

1. מאיה בזוז שוורץ, ראש תחום מחקר ופיתוח, אבני ראשה
2. יערה בראון, נשיאת מכללת אורנים
3. דינה בר טוב, רכזת מדעים ופדגוגיה, בית הספר ע"ש יענה ז'בוטינסקי, באר יעקב
4. רינה זבודניק, מורה ורכזת מתמטיקה ומנהלת תחום מתמטיקה ברשת אורט
5. רחל מויאל, מנהלת תיכון מקיף ע"ש אריה מאיר, קריית גת
6. טלי שפירא, מנהלת מ"פ קהילות מקצועיות לומדות, מכון מופ"ת